THOMAS DE AQUINO

Frankreich (Paris ?), Wende 13./14. Jh. Seite 20r

Quelle: https://manuscripta.at/?ID=31242
Copyright: CC BY 4.0 <img src="https://manuscripta.at/styles/icon_cc_by.png"> Kontakt: Stift Stams   <img src="https://manuscripta.at/styles/universitaets-landesbibliothek-tirol.png" height="48">   <img src="https://manuscripta.at/styles/BMKOES_Logo.svg" height="48">   <img src="https://manuscripta.at/styles/EUnion_POS1.jpg" height="48">

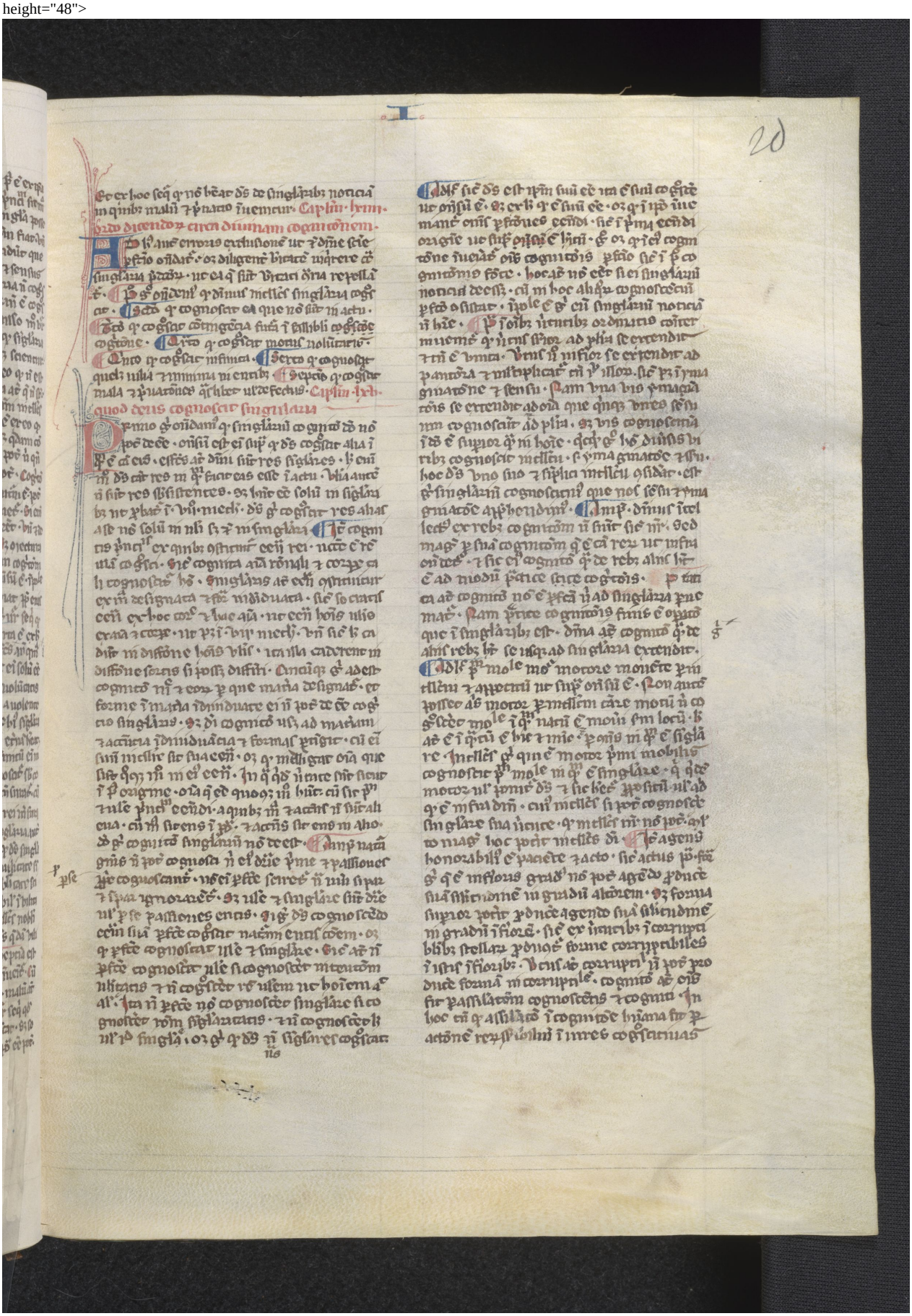

20

Ec ex hoc seq q ns beat ds de singlaribus noscat in qnibus multu ꝑ natu inuenitur. Capitulum tertium dicendo de circa diuinam cognitionem.

Ho si aliqs erroris exclusione ut ꝑ dne scie ꝑfectio ostdat. et diligente bicere uidere et singlaria ꝑdatur. ut ea q sunt diuersi ordinis repellat. Primo g ostendit q dnus nesciat singlaria cognoscere. Secdo q cognoscat ea que ns sunt in actu. Tertio q cognoscat omnigena sua i sensibili cognitione. Quarto q cognoscat omnia nostra. Quinto q cognoscat quecunq; nulla ratione ut euitari. Sexto q cognoscat mala ꝑuasiones ac culpe ut defectus. Capitulum tertium quod deus cognoscit singularia

Primo g ostendam q singlaria cognoscit ds. Nō potest dici. ostensum est ei sup q ds cognoscit alia i ꝑte ac eis. esses ab dno sunt res singulares. si enim ds cognoscit res in q fiunt eas esse i actu. illa autem non sunt res subsistentes. et hoc esse solum in singularibus. ut ꝑbatur i vii. metaph. ds g cognoscit res alias a se ns solum in uniuersali et in singularibus. Ipse cognitionis principium ex quibus ostendimus esse res. nec est ratio ut cognitio aliqua rationalis et cognitio ei cognoscat. sed cognitio aliqua sensitiua. ex illis designata et ꝑticularia. sicut sensus ex hoc color et hoc aliquid. ut esse homines uiso erant et cetera. ut patet i vii. metaph. non sic si diuersa in diuersione homines uisi. ita ista cadrent in diuersione sensus si possit dici. Omnia quecunq; g adest cognitio nisi cum ꝑ que materia designatur et forma i materia individuata ei non potest esse cognitio singularis. et di cognitio usq ad materiam et accidentia individuantia et formas propriae. cum ei sunt melior sic sua essentia. et q melior est alia que sint quam illa in ei essentia. In q ad uniuersa sunt sicut i principio. alia q ed quod; illa hunc cum sit primum et ultimum principium essendi. aquibus illa et sibi alia. cum illa sicens i pte. et accidens in aliquo. g cognitio singularium non deest. Amplius natura non potest cognoscere illa ꝑ me et passiones ipse cognoscantur. nisi essent ꝑfecte scientie illa in ipsa et ignorantie. et ulte et singulare sunt diuersi ꝑ se passiones entis. q g ds cognoscendo essentiam sua ꝑfecte cognoscit naturam entis eadem. et q ꝑfecte cognoscit ulte et singulare. sic ad illa ꝑfecte cognoscit ulte si cognoscit naturam uniuersalis et illa cognoscit ulte si cognoscit naturam alterius. Ita illa ꝑfecte non cognoscit singulare si cognoscit rationem singularis. et illa cognoscit illa in singulari. et g q ds illa singulares cognoscat

nis

Amplius sicut ds est ipsum suum esse ita est suum cognoscere ut ostensum est. et esse suum est esse. et q ipsum unum est ꝑfectus essendi. sic i prima essendi origine ut sup ostensum est. et et q est cognitione uniuersalis omnis cognitionis ꝑfectio sicut i principio cognitionis esse. hoc ad ns est si ei singularium notitia deesset. cum in hoc aliqua cognoscentia ꝑfectio sitam. ipse est g cum singularium notitia illa habet. Primo igitur ordinatus cognitionem q in eis sunt ad plura se extendit et illa est bonitas. Bonum illa in ipsos se extendit ad pluralitatem et multiplicatur cum ipsa. sicut patet i prima generatione et sensu. Nam bona bis primaqua rationis se extendit ad ea que quoq; bones sensum cognoscatur ad plura. et bis cognoscentia i ds est superior q in homine. dicit g ds diuisis in rebus cognoscit multum. et prima generatione et sensu. hoc ds bono suo et sapientia multum ostendit. est g singularium cognoscentia que nos sensu et prima generatione apprehendunt. Amplius dnus intellectus ex rebus cognitionem illis sicut nos. sed magis ꝑ sua cognitionem q est causa rerum ut infra ostendetur. et sic est cognitio q de rebus aliis est ad modum ꝑfecte scientie cognitionis. Ipse tamen ad cognitionem nostram ꝑfecti ad singularia pertinet. Nam perfecte cognitionis finis est ipsum quod i singularibus est. dna ad cognitionem q de aliis rebus hic se usq ad singularia extendit.

Adhuc ꝑ mole motus motore monente primum et appetitum ut sup ostensum est. Non autem possent ad motum ꝑ mellem cum motum in cognoscendo mole i dp natura est motum primum locum. si ad est i ꝑfectum est bicere et mie ꝑ potis in ꝑ est singulare. mellet g quia est motum primum mobilis cognoscere ꝑ mole in q est singulare. q ad motum ut primum ds et sic bicere ꝑ sicut ut ad q est infra dnm. cum mellet si potest cognoscere singulare sua ratione. q mellet nisi nos potest aliquo magis hoc potest melius di. Ipse agentis honorabilis est facere et acto. sic actus ꝑfectus g est infimus gradus nos potest agere ad producere sua similitudine in gradum alterum. et forma superior potest producere agendo sua similitudine in gradum inferiorem. sicut ex intellectibus incorruptibilibus stellarum producuntur forme corruptibiles inferiorum. Deus ad corruptibilia non potest producere formam in corruptibile. cognitio ad omnia ꝑ passionem cognoscens et cognitio. In hoc cum q assimilatur i cognitione humana sit ꝑ actione rerum superiorum i mores cognoscunt